

ئەوھى شىعر خواستويەتى لىرە جەمى بىتەوھە . ئامانچ شاربازى

مىژوۋى شىعر دەگەن تەوھە بى سەرەتاي درووست بوۋنى مەن قايەتى، ھەر
لەۋ كاتەي كە مەن قەھەستى بە ساردى و گەرمى، تىنۇقتى و برسەتتى،
كەيف و خەشى ... تاد كىردوۋە، شىعەرىش ھەبوۋە، چۈنكە شىعر شەئورى
مەن قەھ، بەتايىبەتەر شەئورى ئەوانەيە كە زىياتر ھەستىارن بەگشت جۈمە
ھەستەوھەرەكان.

دىارە نوۋسىنى شىعر تازەۋ نوۋىيە لە چاۋ درووست بوۋنەكەيەوھە،
دەكەن بوتەرەت ھەموۋ مەن قەھ مادامەك ھەست و نەستى ھەيە، بى خەي
شاعىرەكە، بەئام شاعىرەك دەگاتە لوتكە كە لە گشت تەكنىك و ۋەنەو
روخسارو خولياۋ خەيە و چەۋ پەي ۋشەۋ وتەي ناسك و نادر، ۋا بىكات
كەسانى تر بەخوۋەندەنەوھە يان گۈلگەرتن ھەستىان بىجۈمە، عاشق بە دىمەن
و ئامەازەكانى نەۋ خەۋن و خوليايان بىكات.

زەرن ئەوانەي شىعر دەنوۋس، بەئام زەرن نىن ئەوانەي خەيەيان و
شىعەرەكانىيان بە نەمى دەمەن تەوھە لە ھىرو زىھنى گەل و مىللەتدا.

لە دۋاي ھەر دۋو كەتەبى شىعەرى (مەملەكەتى ژن كوژان) و (پارچە
شكاۋەكانى دەم)، شاعىرى جوانخاس كاكە (شەما بىرەۋانى) سەيەم
بەرھەمى شىعەرى بەناۋى (ئەمشەۋ تەنيايى دادەگىرسەنم) دۋاي ئەوھى
ئامادەي چاپى كىرد بوۋ، لە رەي تەلەگرامەوھە بىي ناردەم، تاكو لە
خوۋەندەنەوھەكدا راۋ سەرنجى خەمى لە سەر بىنوۋسەم.

دۋاي خوۋەندەنەوھە بىم دەرگەۋت كە (ئەمشەۋ تەنيايى دادەگىرسەنم)
ئاپارتمانەكى بەرزو بىندە، پەكھاتوۋە لەسى و پەنج نەھەمە شىعەر،
كە ھەر نەھەمە شىعەرەك بى خەي تايىبەتەندى خەي ھەيە، لە روۋى
داشتەن و سەكەچ و ئادگارو نىگارەوھە، تواناۋ سەلىقەي ئەندازىارەكەي
گەياندوۋىيەتتە ئاستەك كە سەرنج و تەۋۋانىنى ھەر يەكەكەمان بەلەي
خەيدا پەلەكەش دەكە، تاكو بە سەردانەك بى زىارەتى وتەۋ
ۋشەسازىيەكانى نەۋ نەھەمەكان بەرەكەۋىن.

(ئەمشەۋ تەنيايى دادەگىرسەنم) سى و پەنج چەك نەزگەزە بەھارى
شىعەرەۋ لە كەي گەشتى ئەۋ شىعەرەنەدا چەند رەھەندۈ باس و خواس
ھاتوۋنەتە ئارا، لەۋانە (مەزەۋمىيەتى ژن و سالار بوۋنى پىاۋ،
تەنيايى، گەيى و گازندە لە چانس و بەخت، ھەۋرى تەم و پەھەي خەم
و ئازارو مەينەتى، گەنەۋانەۋى خەشى و ناخەيىيەكانى رابىردوۋ،
كەۋزانەۋەۋ ھەھەتەنى خەي ھىۋا، تا عەشق و خەشەۋىستى، بەجەنەكە

هموو شتځك لای شاعیر ده بته نازار، جگه له تهنه او تنه ها يهك باوهشی یار.

ئو شاعرانه سهرجه میان له گځ فارو رځنامه و ما په هکاندا بځاوکراونه ته وه، که چانسی زرتیرین شوځن (ما په یی دهنگه کان، رځنامه یی رځگای کوردستان و رځنامه یی بځ په شه وه)ن. گهر بمانه و دوو رکعات نوځی شاعر بخوځنین، ده بځ سهره تا سهر له ما یی شاعری (شما ما باره وانی) بدهین و له سهر کانیاوی فنتازی و ته و وشه سازیه کانیدا دهستنوځی شاعر بشځین، چونکه له وځندهر ناوځك بهردهسته که په له شیري شاعرو قوماوی په له قه بهزه و سازگار.

له په دهشتی هه يهكځك له شاعره کاندا وهرزځکی بههار له گو و گوځزار ځی نارایش و نمایش کردووه، له سیخرو تهلیسمی ئوم دو هیواو بځوابوون به خود، شاعیر زرتیر نه ندازیارانه دیزاینی شاعره کانی نه خشان دووه که جځی رهزآمه ندی خوځنهره کانیه تی، ئوه یی که شاعر خواستویه تی له (ئهمشو ته نیایی داده گیرس نم)دا جځی بته وه، هر له وځنه، خه یا، له هجی موزیک، قاب و قافییه، کځش و سهر وا، مانا و واتا، که له دځځځځ بځ دځځځځ کیتیر له شوه دا وهك يهك نین، به ځکو له ناوه ځځځځ کدا هموو یان گرځدراوی يهك له دوا یی هکن. کاتځك شاعره کان ده خوځنینه وه بځمان ده رده که و که هرگیز شاعیر ته قول بابی له ما یی شاعر نه کردووه، تهنه او تنه ها شاعر به په یی ځی سهری له ما یی شاعر داوه، چونکه به روون و ئاشکرا دیاره که شاعره کان ځځځځ سکن.

(تنځكځك بزه، دهرزه نځك بیري عروبه، سندوقځك درځی یوئځن، فانه سی په که نین، دوو بست ریشی مهزه بی کلاسیک، هه ویری دانه مانی ئه خلاق) ئه وانه وشان ځکن تایبه تمه ندی شاعیرن، ده کرځ به و شوه وشه لځکدراوانه شاعره کانی (شما ما باره وانی) له شاعری شاعیرانی دیکه جودا بکهینه وه.

له (که ناری زوهايمه ر) شاعیر ده چته بهرگی که سځکی هیوا له دهست چوو، به شواوځك که له هموو خهون و خولیاکانی نا ئومځد ده بځ:

” ځ من له مځه

سهر گوزشته یی خهونه کانم

په بووه له هیچ و

ناوځنه یی روانینم ها یی کردووه “

ته نانهت په یی وایه سهری کردووه به ما یی هموو خه مځکی کځن و تازه، ئو دځت و له هه مان شاعردا گله یی له بهختی ځی ده کاو ده ځځ:

” کامه کتبی خه مکی ماوه
من موتا مام نه کردی ؟
کامه کراسی ما ته مهو
من له بهرم نه کردی ؟ ”

تا ئه و ئاسته ی رژه کانی ته مه نی تده په ن به تونلی نیگه رانی و
پکه نینه کانی شی ده ده نه وه ما ی خه مکی، له شیعی (دهروازه ی ته مه ن)
دا ده :

” من هه موو رژه کا نم
به تونلی نیگه رانی دا ره د ده بن و
هه موو پکه نینه کا نم
ده ده نه وه ما ی خه مکی
ده چنه وه سر فانی سی عه به س
ده ده نه وه باوه شی خه مکی ملشکا و
ده ده نه وه ناو خه رندی شتی .
Shamal Ismael Kareem

شاعیر پکی وایه رژه نییه تهرمی دوو ل و به تاوانی ماچ نه نژر،
له بهر ئه وه ی ژیان و گوزهرانمان له کیشوهی خه ده اییه ... ئه و له
(ئلف و بکی داری) دا به ئاهو نا مه وه روو به ره و ئاسمان وهر
ده گه و و پ به گه رووی گازنده ده کا و ده :

” ئه ه خودایه چ زوو
شه قامی مه راقم وشکی کردو
هه موو خه ونه کا نم
ههر به کا ی کوژانه وه .

ئازارو ئه شکه نجه و زامی ده روون دهر دکی کوشنده ن، به تایبه تر ب
که سانکه هه ستیارن به گشت رووداوو کاره سات و مه ی نه تییه کانی
رژگار، ته نانه ت به ده نگه، نیگایه، باس و خواسه، دخیلش یان
ده ته نگ ده بن، تا ده گاته تر پکی نائوم دی و له گه ته م و خه م که
وهك ئاوی کانی اوو چه م به ره و دورگی شاعیر ده چ ...
ئه وه نییه له شیعی (دوا وهرزی ته مه ن) دا به روونی داوا له (زام)
ده کا پکه وه ده ست له ده ست بن، وهك ها و ی هه میشه یی تده په ن به ره و
به نده ری وه هم:

” وهره ئه ی زام
با پکه وه بده ی ن له شه قه ی شیعیرو

له لـواری به ندهری وههم
بگیرسـینهوه “.

رهنگه (شکان) بـ خـی تهنها وشهیهك نه بـ له پـکها تهی چوار پیت،
بهـکو بـ خـی زـرشت له ههگبهیدا كـ بوبـتهوه كه دهگاته ئهوهی
ئیتـر چاك بوونهوهی ههروا سادهو سانا نه بـت، بـ وـنه شکانی بهرد،
شکانی ئـسك ، شکانی شووشه، شکانی دـ ... ئهگەر له سهرجهم شکانهکان
ورد بینهوه بـمان دهردهکهوـ كه قورس و سهنگینترینیان (شکانی
دـ)ـ، كه ده بـته مایهی دـتهنگی و خهـمـکی و ناسـری دهروون،
توـژهـران پـیان وایه (دـشکان) هیندهی جهـده زیان به دـ
دهگهیه نـت، تهنها جیاوازی ئهوهیه كه دـشکانهكه ئازارهکی کاتییهو
پاش ماوهیهك چاك ده بـتهوه، هەر چهنده ئهو تویژهـرانه ئهوهش دهـن
كه (دـشکان) له كهـسـك بـ كهـسـکی تر دهـگـنـت، كه له ههـندـکیاندا
بـ ماوهیهکی دوورو درـژ کاریهگری نـگه تیـف به جـدـت له سر
دـیان، بـ چارهـسـریش دهـتوانـت ههـمان چارهـسـرهکانی جهـدهی دـیان
بـ بهکار بهـنـرت.

قهولـك ههیه دهـن: كه دـشکا تهنها له لـدان ناوهـستـت، بهـکو حاشا
له ههـموو خـشییهکان دهکات، یان دهوترـت هیچ شـتـك وهك دـشکان
ئازاری نییه، بـدهنگه بهـام له ناخهوه دهـتسوتـنـت، یاخود دـشکان
ئازارـکی هـنده به سـیه ناتکوژـ، بهـام ناـهـتـت بژی ...!، ده بـ
ئهوهش بزانیـن كه ژیان نه بهـدی كهسه نه نازی كهسـیش ههـدهـگرـ.
ده بـ حیساب بـ قسهکانمان بکهین، پـش ههـر دهـربـینـك دهـبـت لایهـنی
دهروونی بهـرامبهـرهـکهـمان موتاـا بکهین، به جـرـك كه ههـر کاتـك
ویستمان قسهیهك بکهین دهـبـت وریاو به ئاگا بین، نهکهین دـك
بشکـنـین كه خودا به پـ له خـشهویستییهوه درووستی کردوه.

(شهـماـ بارهوانی) لهم دیوانه شیعهـریدا بیست و دوو جار وشهـی (دـی
بهکارهـناوه، كه زـرترین بهکارهـنـانهکانی باس له (دـشکان)ـ، بهـم
شـوهیه: (گـزهـی دـشکاو، خهونی دـشکاو، مهـنفای دـشکان، مهـوتهـنی
دـشکان، موناـجـاتی دـشکان، وه شکانی دـی ژن)، ههـروهـا (بارانی
دـهـق و ههـوری دـتهنگ) یشی بهکارهـناوه.

له شیعی (خهـرهـندی خهـم) دا دهـنووسـ:

” لـره بههار به نیوه چـی

جـمان دـت و

ئاواتهکان زوو دهکوژـنهوه

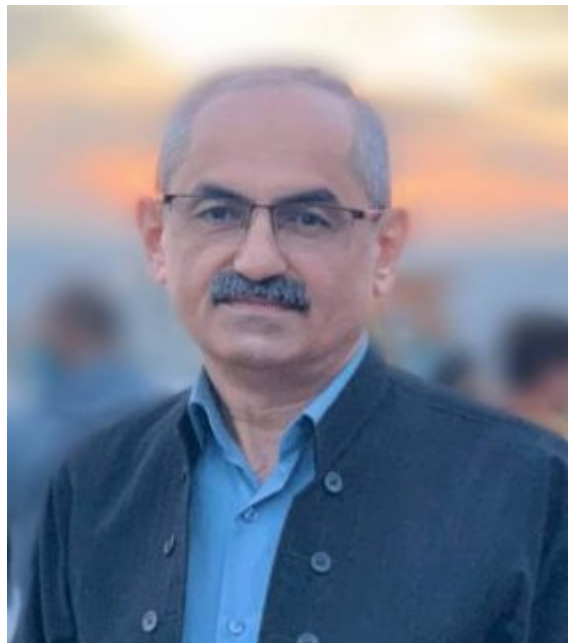
ئـره مهـملهـکه تی ههـنسـك و ژانه

ئیره دورگهی دـشکا نه “.

یان له شیعرى (نیشتمانى ئېقره یى) دا ده نووسى:

” ئهو دا بېانه زېرى كېشاو
ئهو تلانه ویه ههر نه بېایه وه
ئهو دېه من
ههر له ناو قه فەسى دېشكان مایه وه “.

ماوه ته وه بېېن ده ستخېشى بې گەنجلاو كاكه (شېما بېاره وانی) هیوای
بهره می نوو و زیاتری بې ده خوازم به ته مه نی درېژو پې
خېشگوزه رانییه وه.

ئامانج شارباژېی (نوسەر و لېككەر روو).

گەڤاری (تەپزاو) بە هاوبەشی
لەگە (رەڤخراوی کوردستان بې
جینەساید)، کەنفەانسەك تا یبەت:

گەڤاری (ف) بە هاوبەشی لەگە (رەڤخراوی کوردستان بې جینەساید)،
کەنفەانسەك تا یبەت:

(به تاوانناساندنی نکۆیکردن له جینۆسایدی گهلی کورد و پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس) ســـــــــــــــــاز دهکات.

ئامانجی کۆنفۆانس:

کۆنفۆانس دهیهوۆت له رۆگای بهشداری نووسهران و توۆژهران و چالاکوانانی بواری جینۆساید و نوۆنهری دامهزراوهکانی حکومهتی ههرۆم، وتوۆژۆکی کراوه سازبکات سهبارهت به:

یهکهه: گرنگی به تاوانناساندنی نکۆیکردن له جینۆسایدی گهلی کورد و پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس.

دووهه: هۆکار و پاۆنهرهکانی سههرههۆدانی دیاردهی ستایشکردن و پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس و تاوانبارانی جینۆساید.

سهیهه: ئازادییهکانی تاک و ئازادی ئۆژنامهوانی و دیاردهی پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس و تاوانبارانی جینۆساید.

لهو چوارچۆیهدا پۆنج توۆژینهوه لهلایهن پۆنج نووسهر و ئهکادیمیسیت بهم ناوێشانانه پۆشکەش دهکۆت:

1- ستایشی ستهمکار وهک جۆرۆک له تاوان

2- دیاردهی ستایشکردنی بهعس و کاریگهریهکانی لهسهر نهوهی داهاوو

3- کۆمپانیاکانی ئهۆمانیا له نۆوان نکۆیکردن له ههۆهجه و دانپۆدانانیان له تاوانی هۆلۆکۆستدا

4- سایکۆلۆجی قوربانی و جهللاد و تراجیدیای ئهنفال

هاوکات بۆ خستنهۆوی دید و بۆچوونی حکومهت، به تایبتهت ههردوو وهزارهتی رۆشنیری و وهزارهتی کاروباری شههیدان و ئهنفالکراوان له رووی پهیهوهندییان به پرسی جینۆساید و رۆژی میدیا له دیاردهی پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس، پانۆلۆک بۆ نوۆنهرانی ئهوه دوو وهزارهته به هاوبهشی لهگهۆ نوۆنهرانی سهنتهری میترۆ بۆ داکۆکی له مافی رۆژنامه نووسان و نوۆنهری یهکۆتی نووسهرانی جینۆسایدی کوردستان ساز دهکۆت.

ئامانج له پانۆله تۆشک خستنه سهر دید و بۆچوونی ئهم دوو وهزارهت لهسهر دیاردهی پیاوهۆدان به رژیۆمی بهعس و بهرپرسیارۆتی ئهم دوو وهزارهته لهمهۆ ئهم دیاردهیه و ههنگاوهکانی چارهسهری.. ههروهک نوۆنهرانی سهنتهری میترۆ و یهکۆتی نووسهرانی جینۆساید، قسه لهسهر بهرپرسیارۆتی رۆژنامه نووسان و نووسهران بۆ روبهروبوونهوی ئهم دیاردهیه دهکهن.

لیژنهی ئامادهکار

دهستپـکی کـنفـانس

وتهی بهـخـرها تن

وتاری کـنفـانس لهـلایهـن هـمن حهـسیب، سهـرنوو سهـری گـفـاری تـپـزاوه،
به ناوی ههـردوو لایهـنی رـکـخهـری کـنفـانس.

بهـرنامهـکانی کـنفـانس

دهستکردن به بهـرنامهـی کاری کـنفـانس

پانـلی یهـکهـم – (10.00 بـ11:30)

به ناوـنیشانی (دیاردەـی پیاـهـهـدان به رژـمی بهـعس و لـکهـوتهـکانی)

توـژهران ناوـنیشانی با بهـت و توـژنهـوهـکان

سهـلاح گهـرمیانی: سایکـلـجی قوربانی و جهـللاد و تراجیدیای ئە نفال

لهـتـیف فاتـیح فهـرهـج: ستایشی ستهـمکار وهـكـجـرـكـ لهـ تاوان

جوتیار ئیـبراهیم: دیاردەـی ستایشکردنی بهـعس و کاریگهـرییهـکانی

لهـسهـر نهـوهـی داهاـتوو

ئیراد منوچر سان ئەحمەد: کـمپانیـاکانی ئەـمانیا لهـ نـوان

نکـتـیکردن لهـ هـهـهـجه و دانـپـدانانیان لهـ تاوانی هـلـکـستـدا

پانـلـ دووهم – (11:45 بـ کا تـژمـر 1ـی نیوهـ)

به ناوـنیشانی (گـرنگی به تاوانناساندنی پیاـهـهـدان به رژـمی بهـعس)

د. موحسن ئەدیـب بهـهـبهـری گشتی رـشـنبیری سلـمانی و نوـهـری

وهـزارهـتی رـشـنبیری و لاوان

خهـلیل رهـحیم کهـریم بهـهـبهـری بهـهـبهـرایهـتی کاروباری شهـهیدان و

ئهـنفـالکـراوانی کهـرکوک و نوـهـری وهـزارهـتی کاروباری شهـهیدان و

ئهـنفـالکـراوان

نووسهـر (سالار مهـمود) سهـرـکی یهـکهـتی نووسهـرانی جینـسایدی

کوردستان

رژنامهـ نووس (دیاری حاجی مهـمهـد) بهـهـبهـری سهـنتهـری میترـ بـ

داکـکی لهـ مافی رژنامهـ نووسان

پـشـکهـشکردن و خوـندنهـوهـی بهـلاغی کـتایی

سازدانی گهـشتـكـ بـ سهـربازگهـی تـپـزاوه، شوـنی زینـدانیکردنی

ئهـنفـالکـراوان.

دوو جەر مرقه هه؟ .. زانا زاق

سەر تا م به ستمان به پین دوو جەر مرقه هه ل و ی یه ککیان ئ و ی به خ ی کار دکات، ئ و ی تر به شو ن دک. دواتر دکر به پین، ئ م ی کورد له زم نه کی زوو و دابش بووین دواتر به هزو خ ل و میر، هروها نه ت و کانی تر یان به پین ئ و ان به ه ی ئاید له ژیا یان نه خ یان کخستوو له گ ئ و ش نه ت و ی تریان له گ بوو بهت ئ و ا ئ و ان به خ یان سودیان له و رگرتوون یان به ش و ی تر به پین کاتک کورد به س ر سه ف و ی و عوسمانی دابش بوون ئ و ان کاریان به خ یان کردوو کوردیش به ئ و ان، به ه مان ش و چونک ئ م له گ ئ و ان و پش ئ و ان خ مان دابش بووین پاش بچووک بوون و ی سه ف و ی و عوسمانی، ئ و ان چونک به ه ی ئاید له ژید و ه ر ماون ت و به پام هی ئ م نه خ ر، به ی دکر به پین دواتر به ه ی ه اتنی ئاید له ژیاکان و به ناو کورد و ه ر یه ل ئاید له ژیاکان له ز ر بوار کاریان به خ یان کردوو یانی کاتک به ئاید له ژیاکان کاریان کردوو ئاستک نزمترن، له به ر ئ و نا ک ئاید له ژین به کو له به ر ئ و چونک ئ و ان و به کاردینن به نه ت و له کاتکدا نه ت و و خاک خ ی بنما و مبدن، یانی دکرا خاک و شته کانی بیکه یته بنما و وک مافک کاری له س ر بکه یته نه و کو ئاید له ژیا، هروها ئیم کارمان زیاتر له س ر ه موو شته کانی ئ و ان کردوو به ک و په کی کارمان به هی خ مان نه کردوو، نموونش به سینما و درامای ئ و ان هروها به ز ر ک بوار ی ئ و ان ئ و ش وات له و بوار ئاستک نزمترین چونک به خ مان کار نه کردوو کاتک کار به خ مان دک پین، ئ و ا سه ر تای بیرهاتن و ی به ناگا بوون به خ ک م نه زانین نه...

شیعر / هردیتوو . . د شاد تا قان

تای یادکی ناسدیتوو تای خمکی نابیتوو
وک خشیکی لبیرناچی ئازارکی هردیتوو
ت سزکی بڅشندیی ت برینکی د کولیتوو
تای هسټکی ل ناخی من لئویندا دتویتوو

مژووی سوی ژیا نی من پپپ پیپی هی دیتوو
گل ل هاتن ز ریش پپین هرت ت نیا ب م مایتوو
هرچ نند ل م دووربکی وی خودا نکا و نی ییتوو
ب ئازاری ع شقت ا تووم چاو و انم کی دیتوو

من همیش لټ د پرسم بچ وپام نادیتوو
دیار ک وای خشتناو م قټ ل من ناپرسیتوو
ت شیعرکی نکگ تراوم بوشکان نانوسریتوو
ل ناو باخی دی مندا تای ئو گوپی د ویتوو